

GAZETA GIEŁDOWA I LOSOWAN

*tygodnik finansowo-giełdowy i gospodarczy
wychodzący co robota*

DZIESIĘCIOLECIE ZŁOTEGO

W roku bieżącym mija dziesięć lat od ostatniej, drugiej stabilizacji złotego polskiego.

Wprawdzie dekret, ustalający nowy parytet (zł. 5924,44 za 1 kg. złota), został wydany w październiku 1927 roku, to jednak faktyczna stabilizacja nastąpiła wcześniej, bo już rozpoczęła się we wrześniu 1926 r. Wtedy to kurs złotego ustalił się u nas mniej więcej na poziomie zł. 9 za dolara; wspomniany dekret już lekko tylko obniżył tę relację — do zł. 8,914.

Przypomnienie reformy.

Powyższa reforma walutowa była drugą z kolei. Dokonana została po tem, gdy złoty polski, wprowadzony w 1924 r. przez rząd Grabskiego na miejsce marki byłych okupantów, załamał się zaraz w roku następnym 1925.

Przypomnijmy zwięźle fakty.

Po okresie gwałtownej inflacji w 1923 r., premier W. Grabski otrzymał od parlamentu nadzwyczajne pełnomocnictwo dla przeprowadzenia reformy waluty. Opierając się na nich, zrównoważył on budżet, zwaloryzował podatki, wstrzymał druk biletów bankowych, nałożył podatek majątkowy i ustawił relację 1,8 milj. marek = 1 złoty.

Stworzony został B. Pol., którego zebranie założycielskie odbyło się 15 kwietnia 1924 r. Od 1 czerwca rozpoczęła się wymiana marek na złote, zaś od 1 lipca tegoż roku marka przestała być prawnym środkiem płatniczym. Pierwszy raport dekadowy na 10 maja 1924 r. wykazał zapas walut, złota i dewiz w sumie zł. 277,5 milj.

Przyczyny załamania.

Wiemy, że cały ten gmach reformy pieniężnej zachwiał się w połowie 1925 r., i kurs złotego począł od sierpnia spadać.

Czemu to się stało?

Sprawa ta była przedmiotem szczegółowych badań. Zastanawiał się nad nią retrospektywnie sam Wł. Grabski, analizowali ją krytycznie prof. Taylor, prof. Krzyżanowski, dr. L. Barański, prof. Młynarski i inni; niedawno zaś dr. Studentowicz w mies. „Bank“.

Ogólny obraz, który z tych analiz się wyłania, jest ten, że podczas pierwszych miesięcy reformy walutowej, t. j. od początku do połowy 1924 r., położenie nie wzbudziło niepokoju. Dopiero od połowy 1924 r., wskutek błędnej polityki finan-

sowej i handlowej, jak twierdzą krytycy, sytuacja budżetu państwowego i bilansu handlowego zaczęła się pogarszać, obieg pieniężny rosł, złoto i dewizy z banku emisyjnego uciekać, — aż doszło, poczynawszy od sierpnia 1925 r., do coraz szybszego, niepowstrzymanego spadku złotego.

Gdyby.

Zarzucają rządowi Grabskiego, że, po pierwszych, groźnych sygnałach, nie chwycił się metod „deflacyjnych”: nie dokonał konwencji wydatków budżetowych, nie obniżył cen wewnętrznych, nie przeprowadził restytucji kredytowych, nie zahamował przywozu zagranicznego; że jednym słowem, nie uczynił tego, co widzimy w chwili obecnej u nas, i w ten sposób nie uratował złotego.

Nie wykazano jednak, że, gdyby rząd wtedy tak postąpił, nie pograżyliby gospodarstwa w przesilenie tak ciężkie, że koniec końców wstrząsnęłoby ono podstawami złotego, zamiast być jego ochroną.

Główny brak.

Zdaje się, że wadą kardynalną reformy walutowej, — wadą, która rozstrzygnęła o losie złotego, był zbyt szczupły zapas złota i dewiz w Banku Polskim. Wprawdzie u ludności była znaczna ilość walut obcych i złota stezauryzowanych, ale kasy Banku ich do siebie nie przyciągały, gdyż na to potrzeba było posiadać zaufanie ludności, a ono zdobywa się niełatwo i nieprędko.

Ani deficyt budżetowy, ani

płatniczy, o ile naturalnie, nie stają się chronicznymi, nie są dla stałości waluty niebezpieczne, gdy bank emisyjny posiada dostateczną ilość złota i dewiz, aby móc pokryć deficyt płatniczy i zwiększyć obieg pieniężny.

Reforma walutowa w Polsce została dokonana bez posiadania takiej ilości, jakaby pozwoliła przeczekać i doczekać się zmiany na lepsze. Według prof. Młynarskiego, bojkot kredytowy Polski przez zagranicę był tego przyczyną i on to sprawił, że złoty się załamał. Ale pożyczka Dillona była przecież zaciągnięta w 1925 r. (35 milj. dolarów); nie poszła ona jednak na zasilenie dewiz Banku Polskiego, lecz została użyta przeważnie na długoterminowe pożyczki w bankach państwowych.

Usunięcie braku.

Dopiero pożyczka stabilizacyjna 1927 r. (około 70 milj. dolarów) i silny dopływ krótkoterminowych kredytów zagranicznych (ok. 550 milj. zł.) sprawiły, że zapasy złota i dewiz w Banku Polskim, które na początku reformy walutowej w 1924 r. wynosiły, jak wspomnieliśmy wyżej, 277,5 milj. zł., osiągnęły w końcu 1927 r. sumę 1.207 milj. złotych.

Wiemy, że w ciągu kilku lat wielka część tych rezerw została pochłonięta, i że obecnie wynoszą one mniej, niż pół miljarda zł. Rzecz prosta, że, gdyby ośwyc, tak obfitych zapasów nie zebrano, to złoty nie miałby co „zjadać” i niechybnie musiałby „schudnąć”, — uległby depresji.

Albo — albo.

Rząd Grabskiego, przeprowadziwszy reformę walutową z tak niedostatecznym zapasem kruszcu i dewiz, mógł niewątpliwie zażegnać spadek złotego, stosując ostrą politykę „deflacyjną”. Ale „deflacja” ta niechybnie wywołałaby głębokie przesilenie gospodarcze, — tem większe, że podczas okresu przygotowawczego, poprzedzającego reformę, min. Grabski już pewną, dość znaczną, jak wyżej wspomnieliśmy, „deflację” przeprowadził. I niewiadomo, czy ostatecznie udało się złotego uratować.

Ale, wobec prowadzenia przez rząd Grabskiego polityki inflacyjnej oraz wobec rosnącego deficytu bilansu płatniczego (import zboża, wskutek nieurodzaju!), skromne zapasy złota i dewiz okazały się zupełnie niewystarczającymi, i — złoty się szybko załamał. Gdyby zapasy te były dostatecznie obfite, pozwoliłyby one przetrwać do okresu ożywienia koniunkturalnego, które już w 1926 r. się rozpoczęło, i do chwili, w której kapitały zagraniczne miały już wkrótce popłynąć do Polski szerokim strumieniem.

Wykorzystana nauka.

Nabyte doświadczenie zostało zużytkowane w okresie obecnego przesilenia. Zrozumiano, że jeśli stałość waluty ma być utrzymana, to trzeba mieć zrównoważone — zarówno budżet publiczny, jak i bilans płatniczy (w Polsce przeto — dodatni bilans handlowy). Zadanie to do spełnienia w praktyce nie było łatwe; toteż deficyty budżetowe pozostawały przez kilka lat znaczne.

W ostatnich miesiącach jednak akcja rządowa — nowego Rządu — nabrała w tym kierunku siły i rozmachu, i wysiłki, zmierzające do osiągnięcia równowagi, wyraziły się w szerokiej akcji „deflacyjnej”.

Naturalnie, wymagają one ciężkich ofiar, których brzemień przytłacza życie gospodarcze. Trudne jest zwłaszcza rozwiązanie kwestji rentowności, — tego kamienia węgielnego wszelkiej poprawy. Z jednej strony bowiem, rentowność nie może się odrodzić, jeśli nie zostaną obniżone podatki, wszelkie opłaty i świadczenia publiczne, czyli t. zw. koszty sztywne. Z drugiej strony, obniżka tych sztywnych składników zmniejsza dochody budżetu, który trzeba zrównoważyć, lub uderza w interesy szerokich mas.

T. L.

WIOSENNE TARGI KATOWICKIE

W czasie od 30 maja do 14 czerwca 1936 r. odbędą się na Śląsku tradycyjne Ośme Targi Katowickie, urządzane staraniem Śląskiego Towarzystwa Wystaw i Propagandy Gospodarczej (Katowice, Stawowa L:14, tel. 300—71).

Targi Katowickie, dążąc od wielu lat do utrzymania w ruchu rodzimych warsztatów pracy i wzmożenia konsumpcji — współdziałają w zwalczaniu przesilenia gospodarczego, zwiększając obroty i stwarzając liczne zarobki w wielu dziedzinach. Odbywają się one w najżywszym ośrodku handlowym t. j. na Śląsku, a przemysłowcy i kupcy, biorący w nich udział, przygotowują sobie rynek zbytu, który we własnym ich interesie

sie należałoby corocznie rozszerzać i powiększać.

Jest sprawą wielkiej wagi, by krajowy towar jaknajliczniej mógł wykazać na tych Targach swą dobrą jakość i zalety nie tylko wobec rodzimej klienteli, lecz również wobec konkurencji i konsumentów z poza pobliskiego kordonu.

Ten właśnie wynik należałoby poprzeć, zwracając szczególną uwagę naszych wytwórców, przemysłowców i kupiectwa, na potrzebę wzięcia przez nich czynnego udziału w VIII Targach Katowickich, aby w ten sposób przyczynili się we własnym interesie do rozszerzenia propagandy i zbytu towarów krajowych.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 17 lutego 1936 r.

o wypuszczeniu 4% Pożyczki Konsolidacyjnej i o warunkach konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych

§ 1. Z dniem 15 maja 1936 r. wypuszcza się 4% Pożyczkę Konsolidacyjną na kwotę imienną 600.000.000 złotych w złocie w obligacjach na okaziciela po 50, 100, 500, 1.000, 5.000 i 10.000 złotych w złocie.

§ 2. (1) Pożyczka podlega splaceniu do dnia 15 maja 1982 r. drogą dwukrotnego w każdym roku trwania pożyczki, poczynając od dnia 15 listopada 1937 r., umarzania części obligacji wylosowanych w tym celu w dniach 15 maja i 15 listopada podług planu umorzenia, podanego w załączniku do rozporządzenia niniejszego (załącznik).

(2) Numery obligacji, wylosowanych do umorzenia będą ogłaszane w „Minitorze Polskim”. Zasady i sposób przeprowadzania losowań obligacji do umorzenia ustali osobny regulamin.

§ 3. (1) Odsetki stałe od pożyczki w wysokości 4 od sta w stosunku rocznym płatne są za zwrotem odpowiednich kuponów półrocznie zdołu w dniach 15 maja i 15 listopada, z wyjątkiem odsetek przypadających za pierwsze dwa kupony, z których kupon pierwszy obejmuje odsetki od dnia 15 stycznia 1936 r. za okres półroczny i płatny będzie 15 lipca 1936 r., zaś kupon drugi obejmuje odsetki za dalszy okres czteromiesięczny i płatny będzie 15 listopada 1936 r.

(2) Kapitał obligacji przestaje przynosić odsetki z dniem, w którym obligacja stała się płatną na skutek wylosowania jej do umorzenia.

(3) Każda obligacja jest zaopatrzona w kupony, płatne w najbliższym okresie trwania pożyczki, oraz w talon, upoważniający do otrzymania arkusza kuponowego na okres następny. Arkusz kuponowy, nie obejmujący okresu końcowego trwania pożyczki, będzie zawierał talon na dalszy arkusz kuponowy.

§ 4. Obligacje pożyczki, wylosowane do umorzenia w ciągu pierwszych 10 lat trwania pożyczki, podlegają wykupowi z nadpłatą 20%, zaś wylosowane w latach następnych — nadpłatą 15% ponad ich wartość imienną z tem, że w odniesieniu do nadpłat czas trwania pożyczki liczy się od dnia 15 maja 1937 roku.

§ 5. (1) Spłata kapitału pożyczki oraz wypłata odsetek i nadpłat nastąpi w złotych według równowartości 900/5332 grama czystego złota za jednego złotego w złocie zgodnie z przepisem art. 16 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855) i art. 36 ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 czerwca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 509).

(2) Kapitał i odsetki oraz nadpłaty płatne są w kasach urzędów skarbowych, w Banku Polskim, Banku Gospodarstwa Krajowego, Poczto-

wych, Banku Polskiego, Banku Gospodarstwa Krajowego, Poczto-
wej Kasie Oszczędności i ich oddziałach.

§ 6. Obligacje pożyczki ulegają przedawnieniu po upływie lat 20 od dnia, w którym stały się one płatnymi na skutek wylosowania ich do umorzenia, kupony zaś od obligacji — po upływie lat 5 od dnia ich płatności.

§ 7. (1) Na obligacje 4% Pożyczki Konsolidacyjnej będą z tytułu konwersji wymieniane obligacje państwowych pożyczek wewnętrznych w stosunku 100 za 100 wartości imiennej z zachowaniem przepisów, zawartych w ust. (2) i (3).

(2) Do wymiany przyjmuje się obligacje:

- 1) 5% państwowej renty ziemskiej serji I z kuponem, płatnym 1 czerwca 1936 r.;
- 2) 5½% pożyczki budowlanej serji II z kuponem, płatnym 15 września 1936 roku;
- 3) 5% państwowej renty wieczonej serji I z kuponem, płatnym 15 grudnia 1936 roku;
- 4) 4% premjowej pożyczki inwestycyjnej, 3% premjowej pożyczki budowlanej serji I i 6% pożyczki inwestycyjnej — bez żadnych kuponów;
- 5) 6% Pożyczki Narodowej ze wszystkimi płatniami po dniu 15.I.1936 r. kuponami, poczynając od kuponu płatnego 1 lipca 1936 r., i tylko od pierwotnych nabywców tych obligacji oraz od osób, które otrzymały te obligacje na zasadzie przelewu w myśl obowiązujących przepisów o obrocie obligacjami tej pożyczki.

(3) Obligacje 6% Pożyczki Narodowej bez kuponu, płatnego 1 lipca 1936 r., lecz ze wszystkimi kuponami dalszemi, oraz obligacje 5% państwowej renty ziemskiej serji I bez kuponu, płatnego 1 czerwca 1936 roku, będą również przyjęte do wymiany z tem jednak, że z tytułu konwersji zostaną za nie wydane obligacje 4% Pożyczki Konsolidacyjnej bez pierwszych 2-ech kuponów, płatnych 15 lipca i 15 listopada 1936 r.

§ 8. (1) Czas trwania wymiany (konwersji) ustala się na dziesięć miesięcy od dnia 15 lipca 1936 r. do dnia 15 maja 1937 roku.

(2) Konwersję przeprowadzają kasy urzędów skarbowych, Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Poczto-
wa Kasa Oszczędności, Państwowy Bank Rolny i ich oddziały oraz inne placówki, upoważnione do tego przez Ministerstwo Skarbu.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kursy ze stycznia 1936 r., notowane na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie

Pierwsza cyfra oznacza kurs najniższy, druga — najwyższy.

Dewizy.

Amsterdam — 359.40 — 360.65.
Berlin — 213.45.
Bruksela — 89.10 — 89.80.
Kopenhaga — 116.90 — 117.35.
Londyn — 26.06 — 26.29.
Madryt — 72.58 — 72.60.
Nowy Jork zwykły — 5 24⁵/₈ — 5.30⁷/₈.
Nowy Jork telegraficzny — 5 24⁷/₈.
Oslo — 130.85 — 132.15.
Paryż — 34.99¹/₂ — 35.01.
Praga — 21.96 — 21.98.
Sztokholm — 134.75 — 135.60.
Zurich — 172.05 — 173.

Papiery państwowe.

3% Prem. Poż. Budowlana — 41.25 — 41.70 (do 14¹/₁ wł.).
4% Prom. Poż. Dolarowa (Dolarówka) — 52.50 — 53.50.
4% Prem. Poż. Inwestycyjna — 111.30 — 111.50 (do 14¹/₁ wł.).
5% Poż. Konwersyjna — 59.25 — 65.
5% Konwersyjna Poż. Kolejowa — 55.50 — 58.50.
6% Poż. Dolarowa — 75 — 81.
7% Poż. Stabilizacyjna (po dol. 1000) — 61 — 65.88.
7% Poż. Stabilizacyjna (po dol. 500) — 61.63 — 66.75.
7% Poż. Stabilizacyjna (po dol. 100) — 66.50 — 71.50.
7% L. Z. Państw. Banku Rolnego — 83.25.
8% L. Z. Państw. Banku Rolnego — 94.
5½% L. Z. i Oblig. Komun. B. G. K. — 81.
7% L. Z. i Oblig. Komun. B. G. K. — 83.25.
8% L. Z. i Oblig. Komun. B. G. K. — 94.
8% Oblig. Budowl. B. G. K. — 93.

Prywatne papiery lokacyjne

7% L. Z. funtowe Tow. Kred. Przem. Polsk. — 83.50.
8% L. Z. funtowe Tow. Kred. Przem. Polsk. — 90 — 90.50.
4% L. Z. Ziemskie VI S. — 42.
4½% L. Z. Ziemskie V S. — 45.25 — 47.75.
4½% L. Z. m. Warszawy — 55.75 — 58.
5% L. Z. m. Warszawy — 56.75 — 59.75.
5% L. Z. m. Warszawy z 1933 r. — 53.50 — 56.
5% L. Z. m. Częstochowy z 1933 r. — 47.50 — 48.50.
5% L. Z. m. Kalisza z 1933 r. — 42.63.
5% L. Z. m. Lublina z 1933 r. — 40.25 — 40.50.
5% L. Z. m. Łodzi z 1933 r. — 48 — 49.75.
5% L. Z. m. Piotrkowa z 1933 r. — 46 — 46.75.
5% L. Z. m. Radomia z 1933 r. — 38.50.
5% L. Z. m. Siedlec z 1933 r. — 31.
6% Obligacje m. st. Warszawy VI poz. — 60 — 62.50.
6% Obligacje m. st. Warszawy VIII i IX poz. — 56 — 59.75.
5½% Obligacje m. st. Warszawy VII poz. — 54.50 — 56.
8% Poż. Szkolna m. st. Warszawy — 70.

Akcje.

Bank Polski — 96.25 — 99.50.
Częstociek Tow. Fabr. Cukru — 33.
Warsz. Tow. Fabr. Cukru — 33 — 33.50.
Warsz. Tow. Kop. Węgla — 11.75 — 14.50.
Lilpop — 7.60 — 9.25.
Norblin — 34.25 — 35.50.
Ostrowiec — 16 — 18.50.
Starachowice — 31.25 — 33.75.
Haberbusch — 32 — 36.50.

Odpowiedzi Redakcji

Pow. Bank Kredyt. w Białymostku. Tureckie nic nie wygrały nie zostały wylosowane. Losowania nie odbywają się. Ostatnie losowanie odbyło się 1 sierpnia 1928 r. Powyższe pożyczki zostały skonwertowane na 7½% obligacje bez wygranych. Do konwersji nie warto przystępować, korzystniej zaś byłoby zrealizować, gdyż nowe obligacje wypuszczone są w odcinkach po fr. 500, a za dwie pożyczki przypada łącznie fr. 80 w tychże obligacjach, więc na te fr. 80 wydać będzie świadectwo ułamkowe. Kurs ostatni wiedeński — szylingów 10.25. Przypuszczalnie wyższą cenę da się osiągnąć w Paryżu.

Z pożyczek Serbskich (Ta-

bacznych) z 1888 r. zostały wylosowane do amortyzacji w jednym z ciągów poprzednich serji 6194, a więc i sztuki opatrzone numerami 38 i 39.

Pożyczki Włoskie Czerw. Krzyża zostały wylosowane do amortyzacji w jednym z ciągów poprzednich. Kupony premjowe należy odciąć i zachować, gdyż przyjmują udział w dalszych ciągnięciach wygranych.

Pożyczki włoskie sprawdziliśmy do końca 1935 r. gdyż tabelka z 1 b. m. jeszcze nie nadeszła.

WP. Oppenheim w miejscu. Sprawdzona do końca 1935 r. Niewylosowana i nic nie wygrała.

Przemówienie Prezesa Banku Polskiego na Walnem Zebraniu Akcjonariuszów dn. 20 lutego 1936 r.

Panowie mają przed sobą sprawozdanie z działalności Banku Polskiego w ubiegłym roku operacyjnym. Chcę skorzystać z okazji, aby podzielić się z Panami moim poglądem na obecną rzeczywistość gospodarczą Polski oraz na rolę i zadania Banku Polskiego w ramach, jakie mu wyznacza nasza bieżąca sytuacja.

Proszę Panów — to, że obecnie trudności naszego dnia codziennego są bardzo silnie odczuwane, to jest rzeczą naturalną. Jesteśmy zmęczeni długotrwałym kryzysem, a poprawa jest możliwa. Ale kładę nacisk na to, że poprawa jest, że stopniowo wychodzimy w ciągu ostatnich lat z najniższego poziomu. Nieprawdą jest, jakobyśmy się staczali ciągle po równi pochyłej i jakoby nasze uparte wysiłki i nasza polityka walki z kryzysem, wytknięta prawie od pięciu lat, nie dawała pozytywnych wyników. Obroty nasze — choć powoli — wzrastają, produkcja i stan za trudnienia poprawia się, a ostatnie pociągnięcia Rządu na odcinku gospodarczym powinny przyspieszyć istniejącą naturalną tendencję poprawy.

W walce naszej z kryzysem i w dążeniu do podniesienia gospodarczego kraju idziemy drogą wypróbowanych metod, unikając eksperymentów, za które musielibyśmy w przyszłości drogo zapłacić. Szczególniej w polityce monetarnej obowiązują zupełnie określone, znane i niewątpliwe zasady, które u nas będą stosowane. Nie chodzi tu o martwe formuły klasyczne; to określenie jest u nas przeważnie mocno nadużywane. Czasem wydaje mi się, że każdego, kto wyznaje zasady realnego, solidnego gospodarowania, a nie goni za budowaniem fantastycznych koncepcyj na piasku, nazywa się u nas klasykiem ekonomicznym.

Jest rzeczą zrozumiałą, że polityka Banku Polskiego nie może być kierowana żadną doktryną, ale musi być oparta na szerokim zrozumieniu potrzeb życia gospodarczego Polski, na dostosowywaniu polityki Banku do kształtowania się sytuacji gospodarczej i finansowej. Polityka Banku musi być nacechowana głębokim realizmem, to też przeciwstawiać się będziemy z całą siłą wszelkim teorjom, które twierdzą, że z niczego można stworzyć nowe wartości.

Bank Polski dążyć będzie konsekwentnie do odbudowy kredytu, jako podstawy wszelkiego postępu gospodarczego. Dla osiągnięcia tego celu czynić będziemy wszystko, aby gospodarstwo polskie, w najszerszym tego słowa znaczeniu, wywiązywało się ze swych zobowiązań zarówno wobec zagranicznych, jak i krajowych wierzycieli.

Tę samą zasadę stosować będziemy odnośnie do dłużników Banku Polskiego. Ułatwiać będziemy korzystanie z kredytów w Banku Polskim tym, którzy wywiązują się ze swych zobowiązań wobec Banku i posiadają nieodzowne warunki do korzystania z kredytu w instytucji emisyjnej. Muszę od razu podkreślić, że popierać będziemy tylko zdrowe, aktywne i rentowne jednostki gospodarcze, a nie będziemy się angażować na rzecz jednostek biernych i chorych.

Będziemy dążyli do wzmocnienia siły i znaczenia Banku Polskiego na rynku pieniężnym. Bank Polski, dzięki swej dużej sieci Oddziałów i zastępstw, winien kontrolować i kierować rynkiem pieniężnym w Polsce. Aby ten cel osiągnąć, Bank Polski będzie jaknajbliżej i jaknajściślej współpracować z instytucjami kredytowymi, a przede wszystkim z bankami prywatnymi i państwowymi. Ta bliska współpraca musi doprowadzić do tego, aby polityka wszystkich instytucji kredytowych była uzgodniona z Bankiem Polskim, aby była jedna polityka kredytowa w Polsce.

Pomimo stałego i znacznego narastania wkładów, nasze życie gospodarcze wciąż jeszcze odczuwa brak kapitałów obrotowych. Brak ten jest ściśle związany z niedostatecznie rozwiniętym rynkiem kapitałowym w Polsce i ograniczonymi możliwościami czerpania funduszy z tego źródła. Rynek kapitałowy trzeba tworzyć, rozwijać i otaczać opieką. W swym zakresie działania Bank Polski robi wszystko, aby przyspieszyć osiągnięcie tego celu. Z tego samego powodu troską naszą będzie stworzenie warunków dla zdrowego dopływu zagranicznych kapitałów do Polski.

W swych stosunkach z zagranicą Bank Polski będzie prowadził aktywną politykę, polegającą na utrzymywaniu ciągłych i przyjaznych stosunków z zagranicznymi bankami emisyjnymi oraz z Bankiem Wypłat Międzynarodowych. Wobec współzależności zjawisk gospodarczych i finansowych w skali międzynarodowej, musimy być stale dobrze poinformowani o tem, co się na świecie dzieje, a z drugiej strony powinniśmy być wiarogodnymi i bezpośrednimi informatorami zagranicznych banków emisyjnych o sytuacji gospodarczej i finansowej Polski.

Cała nasza działalność musi być i będzie oparta na harmonijnej współpracy z Rządem, która powinna ulegać dalszemu pogłębieniu. Pozwoli to Bankowi lepiej panować nad całością rynku pieniężnego i prawidłowością obiegu pieniądza. Współpraca Banku ze Skarbem winna rozwijać się na fundamentalnym założeniu równowagi budżetowej Państwa.

Urzeczywistnienie tych zadań będzie możliwe jedynie pod tym warunkiem, że znajdą one zrozumienie wśród przedstawicieli naszego życia gospodarczego. Osobiście przywiązuję ogromną wagę do zagadnienia harmonijnej współpracy. Osiągnięcie każdego celu jest możliwe tylko wspólnym wysiłkiem. Do tej współpracy pozwalam sobie w imieniu Banku Polskiego wezwać wszystkich przedstawicieli życia gospodarczego Polski.

Będę dążyć do stworzenia atmosfery spokoju i zaufania, żeby każdy obywatel bez niespodzianek mógł żyć i pracować nad zwiększeniem bogactwa narodowego.

Jestem przekonany, że jedynym i niezawodnym środkiem trwałej i solidnej poprawy konjunktury w naszych warunkach jest odbudowa zaufania, które wprowadzi zpowrotem do życia, leżące beczynnie w ukryciu, stezauryzowane kapitały, ośmieli inicjatywę i pobudzi tętno naszego życia gospodarczego.

Zapewniam Panów, że Bank Polski uczyni każdy wysiłek, aby pomóc życiu gospodarczemu w walce z kryzysem, pomóc mu w dostosowaniu się do obecnych warunków i w ten sposób kłaść podwaliny pod rozwój sił twórczych w naszym organizmie gospodarczym.

Proszę Panów — przychodzę na ten odcinek pracy z wiarą i ufnością. Patrzę pełen spokoju w dzień jutrzejszy, jestem tym, który głęboko wierzy, że niema trudności do niepokojenia, podejmuję pracę w przekonaniu, że wspólnym naszym wysiłkiem zapewnimy krajowi i jego życiu gospodarczemu należyty rozwój i troskliwą opiekę przy pomocy tych środków, jakimi rozporządza instytucja emisyjna w ramach swojej działalności.

Walne Zebranie Akcjonariuszów Banku Polskiego.

Dnia 20 lutego 1936 r. odbyło się doroczne Walne Zebranie Akcjonariuszów Banku Polskiego, pod przewodnictwem Prezesa Banku — p. Adama Koca. W zebraniu wzięło udział 106 akcjonariuszów, reprezentujących 823.050 akcji.

Przed przystąpieniem do porządku obrad zebranie uczciło chwilą skupienia pamięć Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Po przemówieniu p. Prezesa Koca, które podajemy obok, zebranie zatwierdziło sprawozdanie Banku za rok 1935 wraz z bilansem ostatecznym oraz rachunkiem zysków i strat, jak również podział zysków.

Uchwalona dywidenda w wysokości 8 zł. od 1 akcji 100-złotowej I i II emisji ma być wypłacona, począwszy od dnia 21 lutego 1936 roku. Na akcje II emisji, pozostające dotychczas w posiadaniu Skarbu Państwa, przypada z tytułu dywidendy 4 miliony złotych.

Walne Zebranie uchwaliło wnioszek Rady Banku w sprawie zmiany szeregu artykułów statutu. Na mocy zmiany, wprowadzonej do art. 4-go, kapitał zakładowy Banku zostaje obniżony ze 150 milj. zł. do 100 milj. zł., drogą odkupu od Skarbu Państwa akcji II emisji po kursie nabycia ich przez Skarb w 1927 r., czyli po 150 zł. za akcję wartości nominalnej 100 zł. Po dokonaniu odkupu nastąpi umorzenie tych akcji i kapitał zakładowy Banku obniżony zostanie o 50 milj. zł., a fundusz zapasowy o 25 milj. zł.

Zmiana art. 56 polega na podwyższeniu maksymalnej kwoty udziałów w Banku z 25 do 28 milj. zł. oraz na wprowadzeniu nowego postanowienia, że Bank ma prawo przyjmować własne akcje na dodatkowe zabezpieczenie swoich roszczeń, wynikających z czynności bankowych przewidzianych statutem.

W myśl zmienionego obecnie art. 63 Bank będzie miał prawo udzielać pożyczek pod zastaw papierów wartościowych do wysokości 30 proc. a nie — jak dotychczas — 20 proc., portfeli wekslowego Banku. Pozatem dokonano zmian art.: 25, 26, 29, 39, 40, 41 i 74, które posiadają charakter redakcyjno-porządkowy lub stylistyczny.

Następnie odbyły się wybory, które dały rezultat następujący:

Zostali wybrani do Rady pp.: Brun Henryk, Chłapowski Mieczysław, Morawski Kajetan, Przanowski Stefan, Rapacki Marjan, Strasburger Henryk, Zaleski August i Żychliński Józef. Jako zastępcy członków Rady wybrani zostali pp.: Demby Władysław, Natanson Edward i Ciszewski Aleksander. Do Komisji Rewizyjnej pp.: Kucharzewski Jan, Olszewski Antoni, Skulski Leopold, Seydlitz Włodzimierz i Heinrich Władysław oraz jako zastępcy pp.: Brun Stefan, Hupert Emil i Skonieczny Stanisław.

Z RUCHU WYDAWNICZEGO.

Wyszedł z druku Nr. 9 za I kwartał 1936 r. kwartalnika „Przegląd Oszczędnościowy“, poświęconego zagadnieniom z dziedziny oszczędności.

Na treść numeru składają się następujące artykuły:

Dr. Henryk Gruber — Siła duchowa Społeczeństwa musi opierać się na jego sile materialnej; Prof. dr. Ferdynand Zweig — wpływ inflacji i deflacji na kapitalizację; Jan Czadankiewicz — Proces kapitalizacji w w ubezpieczeniach społecznych; Stanisław Sakłak — książeczka wkładowa w świetle polskich przepisów prawnych; Adam Medwin — Prasa a propaganda oszczędności.

Kronika — Rozmaitości — Statystyka — uzupełniają treść numeru.

Wyszedł z druku Nr. 3 z dn. 10 b. m. „Gazety Bankowej“ i zawiera treść następującą:

Mgr. Zygmunt Sinnreich — w kalejdoskopie ustawodawstwa rolniczego; Marcel Scheffs — Sprawozdanie bilansowe osób prawnych; Dr. Ryszard Koranyi — Styczniowe dekrety gospodarcze.

Bibliografia — Ustawodawstwo gospodarcze — Skarbowość — Pieniądz i kredyt —

Kronika zagraniczna — Przemysł, rolnictwo i handel — Dekadowe zestawienie rachunków Banku Polskiego.

Zastrzeżone papiery

Urząd Długów Państwa

zawiadamia, że Sąd Okręgowy Wydz. V w Warszawie wzbro-
nił wszelkich wypłat oraz do-
konywania jakichkolwiek tran-
zakcyj z następującymi utra-
conymi obligacjami i świade-
ctwami ułamkowymi 5% pań-
stwowej pożyczki konwersyjnej
z 1924 r.

1) postanowieniem z dn. 7
marca 1935 r. N. V. Co 1679/34
obligacjami: 4 szt. nominalnej
wartości po zł. 500 każda Nr.
Nr. 4114101 do 4114104 włącznie,
2 szt. nominalnej wartości
po zł. 100 każda Nr. Nr.
3480408 i 3480409 i 4 szt. no-
minalnej wartości po zł. 10 każ-
da Nr. Nr. 3652428 do 3652431
włącznie, oraz świadectwami
ułamkowymi tejże pożyczki: 3
szt. nominalnej wartości po zł. 3
każda Nr. Nr. 368802 do 368804
włącznie i 2 szt. nominalnej war-
tości po zł. 1 każda Nr. Nr.
548995 i 548996;

2) postanowieniem z dnia 18
marca 1935 r. Nr. V. Co. 1678/34
obligacją nominalnej wartości
zł. 500 Nr. 4323741;

3) postanowieniem z dn. 21
marca 1935 r. N. V. Co. 148/35
obligacjami: 3 szt. nominalnej
wartości po zł. 100 każda Nr.
Nr. 4240791 do 4240793 włącznie

Zastrzeżenie Urzędu Śledczego.

Urząd Śledczy ostrzega przed
nabyciem lub realizacją:

3% Prem. Poż. Budowlanej.
Nr. Nr. 76651, 142493, 429896,
652338, 652343.

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej
I em.

Ser. 13091 Nr. 1

3% Prem. Poz. Inwestycyjnej
II em.

Ser. 12881, Nr. 2.

4% Prem. Poż. Dolarowej
III em.

Nr. Nr. 2722, 2732, 174860,
174900, 387606, 387609, 420796
604706, 756653—54, 906589,
946849, 1015622, 1125763,
1125769, 1130110, 1130114
1241031—33, 1304611, 1474066,
1474164—65, 1482369.

4% Prem. Poż. Inwestycyjnej
Ser. 5656, Nr. 8, 22, 33, 38, 46.

6% Poż. Narodowej

Na zł. 100 — Nr. 2236471.
po zł. 50, Nr. 1509364,
1509366—67.

Akc. Banku Polskiego nowego
typu.

Na zł. 100, Nr. 403671.

Urząd Długów Państwa

unieważnił:

6% Poż. Narodową

Na zł. 500 — Nr. 3200919.
po zł. 100 — Nr. Nr. 2133851
—53, 2162243, 2222971, 2246733,
—36, 2263711, 2286117, 2342443,
2425942 — 45, 2450040 — 41,
2560806—07, 2604374, 2738040
—43.

po zł. 50 — Nr. 57027, 98183,
180407—08, 190857—62, 249980,
278453, 303539, 329821, 353067,

nie i 2 szt. nominalnej wartości
po zł. 10 każda Nr. Nr. 3603076
i 3603077;

4) postanowieniem z dnia 23
maja 1935 r. N. V. Co. 94/35,
obligacjami: 2 szt. nominalnej
wartości po zł. 500 każda Nr.
Nr. 4135224 i 4135225, 4 szt. no-
minalnej wartości po zł. 10 każ-
da Nr. Nr. 689828 do 689831
włącznie, oraz świadectwami u-
łamkowymi tejże pożyczki: 3 szt.
nominalnej wartości po zł. 3
każde Nr. Nr. 300057, 156797 i
156798;

5) postanowieniem z dn. 13/14
grudnia 1935 r. Nr. V. Co.
1487/35 — obligacją nominalnej
wartości zł. 2.000 Nr. 4316606.

Pozatem Sąd uchylił zakaz
dokonywania wypłat i transak-
cyj następującymi obligacjami:

1) postanowieniem z dnia 20
listopada 1935 r. N. V. Co.
807/34 — 1 obligację 5% pań-
stwowej pożyczki konwersyjnej
z 1924 r. nominalnej wartości
zł. 10 Nr. 2992603;

2) postanowieniem z dnia 31
października 1935 r. Nr. V. Co.
988/33 — 1 obligację 5% pań-
stwowej pożyczki konwersyjnej
z 1924 r. nominalnej wartości
zł. 10 Nr. 3053556;

Akc. „Tow. Berg. und Hütten
Actges. Czechy..

10 odcinków po 10 akc. Nr.
236351—450.

Urząd Śledczy odwołuje za-
strzeżenia dotyczące:

3% Prem. Poż. Budowlanej
Nr. Nr. 60313, 620344—45,
877690.

4% Prem. Poż. Inwestycyjnej
Ser. 3088, Nr. 3.

4% Prem. Poż. Dolarowej
III serji.

Nr. Nr. 48303, 55207—08,
55210 — 11, 55215, 483802,
483804.

5% Państw. Poż. Konwersyjna
z 1924 r.

Po zł. 2000, — Nr. Nr.
4347952, 4347954—58.

Na zł. 1000 — Nr. 4331869.
Na zł. 500 — Nr. 4320089.

6% Poż. Narodowa

Na nazwisko Moszka Judki
Goldberga (numeru i wartości
brak).

(Urząd Śledczy K. D. VII.
38/36, K. 2—81/36, K. 2—89/36
i K. D. VII 46/36 z dn. 14, 15 i
19 II. 1936 r.).

377322, 380468 — 71, 712012,
977432, 1006441—42, 1339662—
70.

Do Urzędu Długów Państwa
wpłynął wniosek o unieważnie-
nie 6% Poż. Narodowej

Na zł. 500 — 3244897;

Po zł. 100 — Nr. 2129626,
2130441 — 44, 2157208 — 10,
2186607—10, 2254054, 2266719—
23, 2293354, 2293401, 2304932,
2332806—07, 2346724, 2409672,

2416203, 2416955, 2457433—34,
2599630, 2599632—34, 2599692—
93, 2633968 — 70, 2661158,
2661610, 2783712, 2847358,
2847409, 2980441.

Po zł. 50 — Nr. 60639, 65877,
77387, 211563 — 66, 260779,

268882, 284124, 347139, 730193,
791073, 966106, 978375, 1082509,
1250898 — 99, 1614929 — 35,
1650683—85, 1826365—89.

(Monit. Pol. Nr. 20, 35 i 36
z dn. 25.I, 12 i 13.II 1936).

Zastrzeżenia sądowe

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie wzbro-
nił wypłat oraz dokonywania
transzakcyj:

5% Państw. Poż. Konwers.
z 1924 r.

Po zł. 500 — Nr. 4070984,
4183693—94, 4183697—98;

na zł. 100 — Nr. 3522026;

po zł. 50, — Nr. 3238780—81;

na zł. 10 — Nr. 2867656;

po zł. 3 — Nr. 288408,
325074—75.

4½% L. Z. Tow. Kred. Ziem.
w Warszawie

Po zł. 880 — Nr. 49273,
353768,

po zł. 440 — Nr. 71036,
88320, 88991, 98014, 209870,
216726, 218346, 219623, 217769,
221499;

na zł. 220 — Nr. 190959;

po zł. 88 — Nr. 147702,
250236, 259258;

(Monit. Pol. 38, 39, 41 z dn.
15, 17 i 19 II. 1936 r.).

Losowania

Bony Funduszu Inwestycyjnego

Zostały wylosowane do umo-
żenia Bony Funduszu Inwesty-
cyjnego.

w dniu 20 lutego 1936 r.
oznaczone Nr. Nr.:

1044, 2376, 3831, 4650, 7791,
8219, 24152.

we wszystkich 10-ciu serjach.

wypuszczonych na podstawie
rozporządzenia Ministra Skarbu
z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz.
U. R. P. Nr. 80, poz. 694).

Wylosowane bony wykupy-
wane są przez Kasy Urzędów
Skarbowych po zł. 100 za bon
25-złotowy.

Z instytucyj kredytu długoterminowego

Piotrkowskie Tow. Kred.
Miejskie

Poznańskie Ziemstwo
Kredytowe

Stan obiegu listów zastaw-
nych na 1 stycznia 1936 r.:

5% L. Z. Konwersyjnych z
1925 r. zł. 2.428.287;

5% L. Z. z 1933 r. (dawniej
8%) zł. 8.514.000.

Stan obiegu listów zastaw-
nych na 31 stycznia 1936 r.

a) 4% złotowe konwersyjne
zł. 29.157.260;

b) 4½% serji L. zł. 59.879.700

c) 4½% złotowe w złocie ser-
ja K. z 1933 r. zł. 20.382.763.

TERMINARZ AKCJONARJUSZA

ZEBRANIA

25 lutego.

Zakłady Mechaniczne Bor-
man Szwede i Ska. Sp. Akc. w
Warszawie — o godz. 12-ej, w
lokalu Zarządu przy ul. Srebr-
nej 9.

28 lutego.

Warszawskie Tow. Pożycz-
kowe na Zastaw Ruchomości
Sp. Akc. — o godz. 18-ej w lo-
kalu Towarzystwa w Warsza-
wie, pl. Napoleona 2.

Sp. Akc. Przem. Bawełnia-
ny „Adam Osser“ — o godz.
17-ej w biurze Zarządu w Ło-
dzi przy ul. Kilińskiego 222.

29 lutego.

Tow. Zakł. Chemicznych
„Strem“, Sp. Akc. w Warsza-
wie — o godz. 17-ej w lokalu
Towarzystwa w Warszawie,
przy ul. Mazowieckiej 7.

12 marca.

Warszawska Fabr. Biskop-
tów Stanisław Fuchs Sp. Akc.
— o godz. 17-ej, w biurze Za-
rządu przy ul. Nowolipie 80
m. 1.

13 marca.

Tow. Akc. Łódzkiej Fabryki
Nici w Łodzi — o godz. 11-ej,
w siedzibie Spółki w Łodzi
przy ul. Niciarnianej 2.

14 marca.

Sp. Akc. Przem. Mydl. Perf.
Fryderyk Puls — o godz. 18-ej,
w lokalu firmy przy ul. Wierza-
bowej 11 w Warszawie.

28 marca.

Bank Towarzystw Spółdziel-
czych, Sp. Akc. — o godz. 17-ej
w lokalu Banku przy ul. Jas-
nej 1. w Warszawie.

**Ceny biletów samolotowych w Polsce
ze względów propagandowych
utrzymane są na najniższym poziomie!**

**Korzystajmy z komunikacji powietrznej
najszybszej i najwygodniejszej!**

REDAKCJA: Al. Jerozolimskie 93 m. 2, tel. 6-38-19. Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od g. 5—6. **ADMINISTRACJA:** w D/B Zjednoczonych Bankowców Antoni Pawlikowski i S-ka w Warszawie ul. Mazowiecka Nr. 1, tel. 220-70 — Konto P.K.O. Nr. 27111. **Warunki prenumeraty** w Warszawie i na prowincji: Rocznie zł. 20.— Półrocznie zł. 10.— Kwartalnie zł. 5.— Miesięcznie zł. 1,80. Zagranicą rocznie zł. 24.— Numer pojedynczy 50 groszy. **Cena ogłoszeń:** 1 strona zł. 800.—; ½ strony zł. 450.—; ¼ strony zł. 250.—; ⅛ strony zł. 150.—; 1/16 strony zł. 100.—. Drobnie ogłoszenia: po zł. 1 za wiersz milim. lub jego miejsce.